

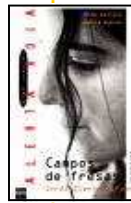
12 novelas

LIX

Combesque, Marie Agnès: **EL cocallero** : *Un tráfico criminal*. Madrid : Bruño : Amnistía Internacional, 2001. "este libro es fruto de la intensa emoción producida por las muertes de Martine en un hospital marsellés y la de Charly en el distrito 18 de París. Ella murió de agotamiento tras años de droga y prostitución. Él murió de sobredosis, solo, tirado en el asfalto" (Do prólogo).

Sierra i Fabra, Jordi: **Campos de fresa**. Madrid : S.M., 2007. **Seis historias en torno a Mario**. Madrid : Planeta Oxford : 2005

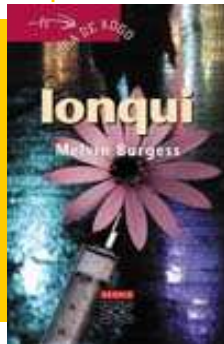

Gómez Cerdá, Alfredo: **Pupila de águila**. Madrid : S.M., 1989

El negocio de papá Madrid : S.M., 1996

Lienas, Gemma: **Callejón sin salida** Madrid : SM, 1997

Burgees, Melvin: **Lonqui**. Vigo : Xerais, 1999. (Fóra de xogo: 33) Cruel e emotiva. Por veces remexe as tripas, por veces provoca o sorriso ou as lágrimas. A falsa conquista do amor e a liberdade a través das adiccións. Para lectores necesariamente maduros.

(Case) clásicos para adultos

Burroughs, William S.: **El Almuerzo desnudo**. Madrid : Anagrama, 1998. (Compactos Anagrama)

Hedayat, Sadeq: **La lechuza ciega**. Madrid : Siruela, [2003]

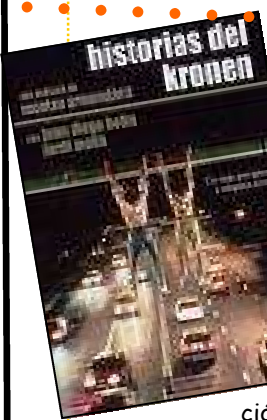
Dick, Philip K.: **Una mirada a la oscuridad**. Barcelona : Minotauro, 2002.

Quincey, Thomas de: **Confesiones de un inglés comedor de opio**. Madrid : Cátedra, D.L. 1997

Ellis, Bret Easton: **Menos que cero**. Barcelona : Anagrama, 1994

Desde os 13 anos:

Historias del kronen

Dirixida por Montxo Armendáriz. Madrid : El País, 2006. 1 DVD (95 min.) Int.: Nuria Prims, Juan Diego Botto, Jordi Mollá, Aitor Merino, Diana Gálvez, etc. Realizada en 1994

Filme que toca o tema desde a propia perspectiva do adolescente. A inconsciencia, o xogo, e as relacións persoais son os elementos que se combinan nesta historia. As personaxes responden a estereotipos de moz@s facilmente identificables para o espectador, polo que @s alumn@s poden recoñecer, na trama do filme, circunstancias persoais, incluso a si mesmos Remata cun final trágico e irremediable que expresa con contundencia as consecuencias de atreverse a pensar que non pasa nada

Ten unha posición clara e non deixa lugar a dúbidas con respecto á cuestión, polo que pode ser vista case sen supervisión ou comentarios a partir dos 13 anos.

Tamén podes ler a novela en que se basea: Mañas, José Angel: **Historias del kronen**. 5ª ed. Barcelona : Destino, 1994.

Heroína

Dirixida por Gerardo Herrero; guión de Ángeles González; música, de Lucio Godoy. Barcelona : Cameo Media, D.L. 2005. 1 DVD (ca. 103 min.) Int. Adriana Ozores, Javier Pereira, María Bouzas

Adquire distancia con respecto aos protagonistas do fenómeno droga, os adictos, e aporta a perspectiva do sufrimento máis corrosivo que padecen os que conviven cerca deles. Mostra dun xeito paralelo a destrución que acompaña a vida dos adictos e a daqueles que caen nas mans dos traficantes, para exercer de emisarios e camelos, seducidos polos cartos fáciles. Historia de coraxe que narra como unhas nais loitan por denunciar o narcotráfico en Galiza e a impunidad dos traficantes. Conta cunha unidade didáctica aportada pola propia consellería para profundizar no tema, polo que é moi fácil aplicala nas titorías. Apta para moz@s a partir dos 13 anos. Tamén moi clara no súa posición.

Podían ser moitas máis, pero só facemos

tres propostas cinematográficas

Para maiores de 16

Trainspotting

Dirección de Danny Boyle ; Guión de John Hodge; 1 DVD (ca. 102 min.) Baseada na novela de Irvine Welsh. Int.: Ewan McGregor, Ewen Bremner, Jonny Lee Miller.

Un dos filmes sobre o consumo de drogas máis loados dos últimos

anos. Na miña opinión, apto para maiores de 16 anos. **Esixe madurez, capacidade crítica e de análise, ou ser visionada acompañado por un adulto que teña esas características.**

Un filme cheo de escenas intensas de ritmo trepidante, de alto contido filosófico existencial e chea de crítica a unha sociedade nihilista e materialista, que non deixa lugar para alternativas a un guión vital prescrito. Todo isto aderezado cunha banda sonora de luxo, asinada por nomes que xa se escriben no firmamento da música popular contemporánea.

Sen xuízos de valor, cada un que obteña a súa aprendizaxe. Por primeira vez se mostra ao adicto non como un ser voluble, irreflexivo, falto de carácter e de conduta intelixente, todo o contrario, forma parte dunha decisión meditada, "non hai opcións mellores". Expón de xeito brillante a característica típica e recorrente da adolescencia: as dúbidas xurdidas nos últimos anos da mocidade e os primeiros da vida adulta. A dificultade ou incapacidade para afrontar as emocións, sentimentos e esixencias propias da vida adulta acaba por desencadear a conduta da evasión romántica, a conduta da autodestrución romántica, neste caso nunha das manifestacións máis dramáticas, a droga. Mostra a crúa realidade das drogas desde unha perspectiva madura que pouco a pouca leva a traxedia para a maioría dos protagonistas. Pódese consultar unha ampla información e rede de referencias en <http://es.wikipedia.org/wiki/Trainspotting>

Os libros son as abellas que levan o pole dunha intelixencia a outra [James Russell]

A marelata

Boletín da Biblioteca do Instituto "Ramón María Aller Ulloa"

Nº 7

Febreiro -08

Contido

Previr en familia: o proxecto "Olimpo"

Desde 16 anos: Drogas + información - riesgos

Para tod@s: De los porros al éxtasis. ¿Qué estará tomando mi hijo?

Para familias

Para docentes

10 novelas sobre drogas

Libros testemuño: López Rodríguez, X: *Outros heroes* Amiguet, Lluís: *Fumar para cantarlo*

3 propostas cinematográficas: *Historias del kronen* *Heroínas* *Trainspotting*

Adiccións, prevencións

"Sigo buscando una sonrisa de repente en un bar, una calada de algo que me pueda colocar", ... se a isto lle engadimos música pop rock, interpretada con bo gusto por un par de tipos aspecto rebelde e comprometido, punkis trasnoitados, damos con PEREZA, considerada unha das mellores bandas de pop rock dos últimos anos. E non son malos. A combinación intelixente de temas como o amor, a crítica social, as incertezas vitais, fan que sexan un referente, e non só musical, dos adolescentes.

Coma Pereza, Calamaro, Def Kon Dos, Lou Reed e a Velvet, Sabina, Violadores del verso, Doors, (a lista é infinita) falan nalgunha ocasión, nas súas letras, de algo que coloca.

A pregunta é: onde aprendedes @s moz@s o que sabedes sobre aquilo "que coloca"? A resposta tristemente é a de sempre: na música, nos filmes, entre vós, experimentando... Unha aprendizaxe, case sempre, chea de enganosa, verdade a medias e mentiras completas, sen dúbida impregnada de moitos riscos.

Os que parecen que saben disto aconsellan informar(se), formar(se) e confiar na madurez adquirida. Cando reciba des a oferta "que vos poida colocar" ningún deles vai estar convosco. Ningún vai estar convosco nese momento crítico, nese momento en que **escolher implica responsabilidade e valentía**; o éxito non parece consistir na aceptación da oferta.

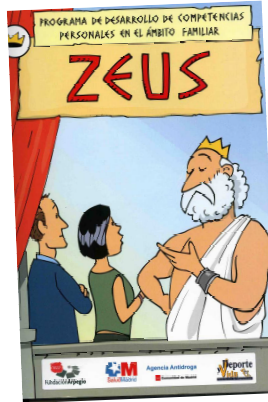
A Biblioteca non quere deixar de man, nin de ollo, nin de consciencia nin de conciencia, un tema que ademais se relaciona cun dos contidos transversais máis importantes do ensino: **a promoción da saúde**. Por todo isto, presenta unha serie de recursos dirixidos ao alumnado, ás familias e ao profesorado, de tipo bibliográfico (novela, información, formación e didáctica, documental) e cinematográfico, que permiten abordar dun xeito formal e ameno, a aprendizaxe rigorosa de cuestións fundamentais relacionadas coas adiccións.

Textos e comentarios de Carlos Malvar. Foto de portada: Musa Nicolás Iglesias: *Día e noite a través dun círculo*. 2005 (1º premio de fotografía matemática do IES R. Mª Aller Ulloa)

Previr en familia: O proxecto “Olimpo”

O “Proxecto Olimpo” está integrado por un conxunto de programas de educación para a saúde e prevención de drogodependencias dirixido a nen@s de entre 8 e 12 anos e ás súas familias.

Trátase de material bibliográfico ideal para desenvolver en

titorías alumnos de 1º 2º e 3º de ESO e, por suposto, no ámbito familiar.

Cada programa traballa a resolución de problemas (ou habilidades persoais e sociais, ou hábitos saudables...), ben organizado en distintas sesións perfectamente definidas e estruturadas como instrumento para previr o consumo de drogas nos adolescentes.

Conta co libro do alumno e outro para o monitor preparado para levar directamente á aula, ben completo, ben escollendo as sesións.

Fácil aplicación.

Utiliza personaxes mitolóxicos e literarios da cultura clásica para desenvolver distintas situacións nas que se traballa a resolución de problemas.

Material moi ameno e didáctico.

Un material moi ameno e didáctico, idóneo para titorías e ámbito familiar.

Entre os cinco programas, destacamos:

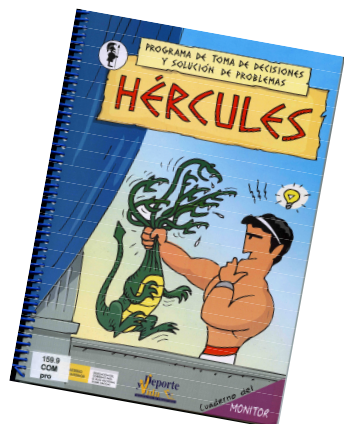
Zeus. Programa de competencias persoais en el ámbito familiar. Traballa as habilidades educativas e de comunicación no ámbito familiar como instrumento para previr o consumo de drogas nos adolescentes. Ideal para escolas de pais.

Hércules. Programa de toma de decisións y resolución de problemas. Traballa a resolución de problemas como instrumento para previr o consumo de drogas.

Ulises. Programa de aprendizaje y desarrollo del autocontrol emocional. Céntrase no autocontrol emocional.

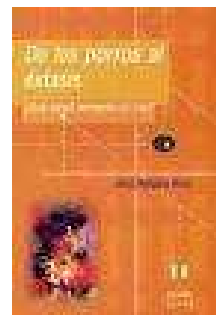
Todos eles están publicados pola Asociación

Deporte y Vida, en Colaboración coa Agencia Antidroga e a Comunidade de Madrid. Son da autoría de **Moreno Arnedillo** e contan coas ilustracións de Jorge Arranz.

Para tod@s

Rosado Ruíz, J.: *De los porros al éxtasis. ¿Qué estará tomando mi hijo?*. Málaga: Aljibe, 2004

Aínda que a segunda parte o seu título indica que está dirixido a pais, o público que pode achegarse a este libro é máis variado, e vai desde adolescentes a partir dos 15 anos ata adultos sexan pais, educadores ou outros.

O libro é eminentemente informativo e desmitificador e fai un repaso a distintas adicións tanto a drogas como ao xogo ou ás novas tecnoloxías.

É un libro ameno, sen grandes complicacións que inclúe relatos e anécdotas que o fan apto para calquera lector.

Aporta unha boa opción para a lectura do alumnado a partir do terceiro curso da educación secundaria.

Unha boa opción para a lectura do alumnado a partir do 3º da ESO

As series “Que me dis de” e “Saber para vivir”

A editorial Nova Galicia Edicións de Vigo está publicando un conxunto de títulos moi útiles sobre prevención de adicións e sobre diversas habilidades sociais e persoais.

Están preferentemente dirixidos ao alumnado da ESO. A serie “Que me dis de...” para os primeiros niveis e “Saber para vivir” para 3º e 4º

Son válidos tanto para a lectura individual como para o traballo

dirixido durante as titorías, ben como complemento doutro material ou mesmo directamente.

Utilizan unha linguaxe clara e próxima aos adolescentes, acompañada dun deseño limpo e con abundantes ilustracións.

Introducen unha serie de conceptos, factores e informacións para poñeren ao descuberto as diversas realidades sobre as que trata cada número e así, a través desta proposta, axudar a reflexionar sobre a relación dos mozos e mozas cos distintos factores (alcol, tabaco, novas tecnoloxías, drogas...).

A partir de aí, tratan de aportar claves para previr a iniciación en substancias e hábitos nocivos, ao tempo que axudan a recoñecer cando hai problemas e como buscar axuda.

Entre os títulos sobre os temas que nos ocupan:

Becoña Iglesias, E.: **Tabaco.**

Becoña Iglesias, E.: **A vida sen drogas**

Pereiro Gomez C.: **Drogas.**

Lorenzo Pontevedra. M.C.: **Alcol**

Becoña Iglesias, E.: **Adicción ás novas tecnoloxías**

Para nais / pais

Maciá Antón, D.: *Drogas, ¿por qué?* Madrid: Pirámide, 2003.

Guía que combina a información sobre distintas drogas, desde o tabaco e o alcol até as drogas máis modernas, e as habilidades educativas, tales como a comunicación cos fillos, a negociación ou as pautas elementais. Non sempre resulta accesible, aínda así que a maior parte del é facilmente abordable. Tendo en conta que aporta ferramentas moi útiles, compensa seguro as partes máis complicadas. Moi recomendable.

Matellanes, M.: *Como ayudar a nuestros hijos frente a las drogas.* Madrid: EOS, 2003.

Un clásico nos últimos anos, de contidos informativos e educativos. De moi fácil lectura e seguimento, con ilustracións, cadros de sinopse... Con linguaxe clara e precisa, resulta realmente práctico.

Kuhn, Cynthia: *Cómo hablar con tus hijos de las drogas y el alcohol.* Barcelona: Paidós, 2003

Libro dirixido a pais e educadores. Dun xeito sinxelo e fácil, proporciona recursos para abordar esta cuestión cos adolescentes.

Para docentes

Espada Sánchez, J.P. & Méndez Carrillo, F.: *Prevención del abuso del alcohol y del consumo de drogas de síntesis.* Madrid: Pirámide, 2003.

Orientado a educadores, presenta un programa preventivo no campo do abuso do alcol e as drogas de síntese. Dinámico e sinxelo con moitas actividades de tipo práctico e un soporte informativo de calidade. Aporta unha descrición detallada de cada unha das actividades obxectivos, contidos, metodoloxía... que nos van levando dun xeito ameno e cómodo a desenvolver un conxunto de propostas realmente preventivas e ao mesmo tempo atractivas para os alumnos. Complétase cun CD-ROM que contén material didáctico, transparencias caderno de actividades, cuestionarios de avaliación. Moi recomendable

Larriba Montull, Jaume et al.: *Moneo: Entrenamiento familiar en habilidades educativas para la prevención de las drogodependencias.*

Material bibliográfico en forma de programa preventivo, organizado en distintas sesións perfectamente definidas e estruturadas coa finalidade de traballar as habilidades educativas e de comunicación no ámbito familiar como instrumento para previr o consumo de drogas nos adolescentes.

Fácil aplicación e moi apto para desenvolver nunha escola de pais.

Está acompañado dun CD ROM no que se presentan distintas situacións teatralizadas protagonizadas por adolescentes, que serven para a análise das condutas e emocións dos mozos e a interacción cos adultos.

Máis títulos

[Para pais/nais e docentes]

Drogas. Madrid, 1998: Venali S. A.

Drogas: guía para padres y alumnos. Madrid, 1999: Ministerio del Interior

Entre nós... nais e pais: Prevención das drogodependencias. Bilbao, 1995: Hazkunde, Instituto para la Promoción de la Salud Mental

Guía para padres preocupados por las drogas. Sevilla: Comisionado para la Droga de la Junta de Andalucía, 1986

Intervención educativa ante las drogodependencias. Sevilla, : Junta de Andalucía

Funes Artiaga, Jaime: *Drogas y adolescentes.* Madrid, 1996: Aguilar

Domínguez Juncal, Luís M.: *Tabaquismo : Epidemia do século XX.* Santiago de Compostela, 1997 : Laiovento.

Sánchez Pardo, Lorenzo: *Os pais fronte ó consumo abusivo de alcohol dos fillos.* Santiago, 2002: Xunta de Galicia

[Testemuños]

López Rodríguez, Xavier: *Otro mundo: Iglesias, Juanatey, Rial de volta dunha viaxe polo lado salvaxe.* Santiago, 1993 : Positivas.

O xornalista Xabier López traía o curso vital de tres ex-toxicómanos: Como caeron presas da súa adicción, como buscaron unha vía de saída e cal foi a resposta da sociedade. Un libro-reportaxe que non deixa de ofrecernos moitos interrogantes?

AMIGUET, Lluís: *Fumar para contarlo : Cuarenta personas explican su relación con el tabaco y otras adicciones.* Barcelona: Planeta, 2004.

Tal como indica o subtítulo, 40 personaxes (desde Ferrán Adriá ata Fernando Savater, desde Fernando Lázaro Carreter a Florentino Pérez) comentan a súa relación co tabaco e outros produtos adictivos en primeira persoa